

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Socialinių mokslų kolegijos
**STUDIJŲ PROGRAMOS *MAITINIMO VERSLAS*
VERTINIMO IŠVADOS**

Grupės vadovas: Onutė Junevičienė

Grupės nariai: Giedrė Fledžinskienė
Romualda Marčenkoviienė

Išvados parengtos lietuvių kalba
Report language – Lithuanian

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Maitinimo verslas
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis	Verslas
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė, 3 metai Iššęstinė, 4 metai
Studijų programos apimtis kreditais	180 ECTS
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Verslo profesinis bakalauras

TURINYS

TURINYS.....	3
I. ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai.....	4
2.2. Programos sandara.....	6
2.3. Personalias	8
2.4. Materialieji ištekliai.....	10
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	12
2.6. Programos vadyba	14
III. REKOMENDACIJOS	16
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	17

I. ĮŽANGA

Nauja Socialinių mokslų kolegijos (toliau - SMK) Maitinimo verslo studijų programa (toliau – Programa), ketinama pradėti vykdyti 2015 metais, buvo vertinta Studijų kokybės vertinimo centro (toliau - SKVC) ekspertų grupės, kurią sudarė Kauno kolegijos Vadybos ir ekonomikos fakulteto dekanė Onutė Junevičienė, Vilniaus kolegijos Agrotechnologijų fakulteto lektorė Romualda Marčenkovienė, Vilniaus dizaino kolegijos Taikomosios mokslinės ir meninės veiklos koordinatorė Giedrė Fledžinskienė. Ekspertės susipažino su Programos aprašu bei priedais, vizito į SMK š.m. balandžio mėn. 28 d. metu susitiko su SMK administracijos atstovais, programos aprašo rengėjais, dėstytojais ir socialiniais partneriais, susipažino su materialine baze, kurioje ketinama pradėti vykdyti studijų programą. Vizito metu ekspertėms talkino SKVC projekto veiklų vykdytojas Pranas Stankus. Visi susitikimai vyko pagal iš anksto suderintą darbotvarkę.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Programos tikslu aiškiai akcentuojama, kad bus rengiami specialistai maitinimo verslo sričiai, nurodoma, ką jie turėtų mokėti ir gebėti baigę *Maitinimo verslo studijų programą*, t.y. apibrėžiamos specialisto kompetencijos. Programos studijų rezultatai orientuoti į praktinių įgūdžių bei gebėjimų ugdymą, jų formuluotėse atsispindi maitinimo verslo ypatumai, mitybos, maitinimo paslaugų ir verslo organizavimo balansas, rengiamų specialistų komunikacinių, vadybinių gebėjimų ugdymas, išskirtinis dėmesys skirtas permanentiniam tobulinimuisi profesinėje ir saviraiškos srityse.

Numatyti studijų rezultatai, apimantys žinių, profesinių specialiųjų, socialinių ir asmeninių gebėjimų lygį, sudaro prielaidas baigus studijas pasiekti iškeltą studijų programos tikslą.

Studijų programos apraše akcentuojama, jog maitinimo verslo specialisto kompetencijoms įgyti numatyta ugdyti ne tik profesinius akademinius, bet ir bendruosius gebėjimus, ypač daug dėmesio skiriant darbui komandoje, komunikavimo įgūdžių lavinimui, savarankiškumo, atsakomybės, iniciatyvumo ugdymui, ko labiausiai reikalauja darbo rinka iš jaunųjų specialistų.

Apraše pasigendama detalios informacijos apie maitinimo verslo specialistų poreikį. Ekspertų neįtikina programos rengėjų su socialiniais partneriais išgryninta idėja apie šios srities

specialistų rengimo būtinumą. Būtina pateikti informaciją apie specialistų poreikį, pagrįstą tyrimų duomenimis ar išsamia antrinių informacijos šaltinių analize. Atsižvelgdami į rekomendaciją Programos rengėjai pateikė Maitinimo verslo specialistų poreikio darbo rinkoje 16 psl. apimties ataskaitą, kurioje nurodyti tyrimo dalyviai, aprašytas tyrimo metodas bei apibendrinti interviu rezultatai. Tyrime dalyvavo 16 Klaipėdos miesto maitinimo verslo įmonių vadovai ir du Vilniaus miesto maitinimo verslo įmonių vadovai. Taigi pastabos dėl specialistų poreikio pagrįstumo nebelieka.

Kolegijos administracija pokalbio metu akcentavo, jog Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija inicijavo Maitinimo verslo studijų programos rengimą. Programos rengėjai informavo, jog nustatant maitinimo verslo specialistų poreikį interviu dalyvavo 15 -16 socialinių partnerių. Tačiau iš susitikime su ekspertais dalyvavusių socialinių partnerių tik vienas patvirtino, kad dalyvavo studijų programos rengime ar davė interviu apie specialistų poreikį ir jam būtinas kompetencijas.

Programos tikslas ir numatomi studijų rezultatai, vertinant pagal Bloomo taksonomiją, taip pat pagal pasirinktą verslo studijų kryptį atitinka kolegines studijas bei suteikiamą verslo profesinės kvalifikacijos lygį. Rezultatai yra taikomojo pobūdžio ir tai atliepia koleginių studijų koncepciją.

Pažymėtina, jog daugelio dalykų programose studijų tikslai yra teisingai suformuluoti, orientuoti į studentų pasiekimus bei atitinka ECTS vadove (2009) pateiktas studijų rezultatų formulavimo metodines rekomendacijas. ECTS sistema yra pagrįsta studento darbo laiku, būtinu programos tikslų pasiekimui, todėl apibrėžiami atitinkamais studijų bei pasiekimų vertinimo metodais. Tačiau kai kurių dalykų dėstytojai iškelia tikslus sau, bet ne studentui: „supažindinti studentus su...“, „suteikti studentams žinių...“, „suteikti žinias būsimiems darbdaviams...“, (Profesinė etika, Rinkodara, Darbo sauga ir ergonomika, Efektyvus klientų valdymas ir etiketas, Mokomoji profesinės veiklos praktika, Maitinimo įmonės renginių organizavimas). Pokalbio su dėstytojais metu šis klausimas buvo aptartas ir dėstytojai sutiko, kad kai kurių dalykų tikslus reikėtų kooreguoti.

Programos pavadinimas *Maitinimo verslas* apibrėžia sritį, kuriai rengiami specialistai. Studijų rezultatuose detalizuojamas programos tikslas, rezultatuose atsispindi tikslo apibrėžime iškeltos nuostatos, kuriomis vadovaujantis būsimieji specialistai vykdys numatytas funkcijas bei organizuos maitinimo verslui būdingus procesus. Programoje iš 36 numatytų dalykų, 36 proc. skiriami maitinimo verslo srities studijoms, neskaitant profesinių praktikų ir baigiamojo darbo, rodo, jog programos turinys nukreiptas į tikslo siekimą ir verslo profesinio bakalauro laipsnio įgyjimą. Pagal programoje numatytas dalykų, praktikų ir baigiamojo darbo apimtis kreditais,

maitinimo srities dalykams skirta 89 kreditai (tai sudaro 50 proc. programos apimties), verslo srities dalykams irgi 50 proc. Socialiniai partneriai susitikimo metu akcentavo, jog maitinimo ir verslo dalykų santykis studijų programoje galėtų būti 50:50. Šiuo požiūriu studijų programa *Maitinimo verslas* atitinka darbdavių lūkesčius.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės:

1. Studijų programos tikslai ir studijų rezultatai suformuluoti aiškiai ir konkrečiai.
2. Programos pavadinimas, studijų rezultatai ir turinys dera tarpusavyje ir išlaiko balansą tarp maitinimo ir verslo sričių.

2.2. Programos sandara

Apraše pateiktas studijų programos turinys, kuriame nurodomi dalykų pavadinimai, apimtis išreikšta ECTS kreditais, išskiriant dalykų grupes. Numatyta nuolatinių studijų trukmė – 3, o iššestinių studijų trukmė – 4 metai. Studijų apimtis – 180 ECTS kreditų (4800 val.).

Studijų plane bendrųjų dalykų studijavimui skirta 18 kreditų, studijų krypties dalykams – 138 kreditai (tame tarpe mokomajai profesinės veiklos praktikai - 12 kreditų, baigiamajai profesinės veiklos praktikai – 21 kreditų apimties bei baigiamajam darbui parengti - 9 kreditai). Gilesnėms studijų krypties studijoms numatyta 15 kreditų, laisvai pasirenkamiesiems dalykams siūlomi 9 kreditai. Studijų programos sandara *atitinka* norminius aktus.

Kontaktinio darbo apimtis atitinka teisės aktus. Nuolatinėse studijose 1 kredite skiriama vidutiniškai 12 kontaktinių val., o iššestinėse studijose – 9,5 val.

Dalykų programos parengtos pagal vieningą formą, pateikti nuolatinių ir iššestinių studijų planai. Dalykų programose suformuluoti dalykų rezultatai siejasi su studijų programos rezultatais, išreikšti veiksmažodžio bendratimi yra konkretūs, pagrįsti ir išmatuojami.

Pagal koleginių studijų koncepciją rinkai rengiami praktinių įgūdžių įgyję specialistai, programos studijų rezultatai irgi byloja, kad bus ugdomi studentų praktiniai gebėjimai, tačiau neaišku, ar studentai rengs kursinius darbus, projektus, nes visų dalykų galutinis studijų pasiekimų vertinimas baigiamas egzaminu. Susitikimų su programos rengėjais ir dėstytojais metu išaiškėjo, kad kursinį darbą studentai rengs praktikos metu. Kai kurių dalykų dėstytojais diskusijos metu pritarė minčiai, jog kursinio darbo rengimas ir pristatymas labiau padėtų ugdyti studentų analitinius, tyriminius gebėjimus nei egzamino laikymas ir numatė peržiūrėti studento pasiektų dalyko studijų rezultatų vertinimo formą.

Dalykų turinys atitinka studijų rūšį ir pakopą.

Dalykų programose iškeltiems studijų rezultatams pasiekti numatytos atitinkamos temos ir pasirinkti adekvatūs studijų metodai. Tačiau kai kurių dalykų studijų rezultatų pasiekimų įvertinimą ketinama vykdyti tik egzamino metu, nors kaupiamajame vertinime egzaminui skiriama 50 proc. (Mitybos teorija, Maisto estetika ir kultūra, Maisto sudėtis ir struktūra, Personalo vadyba, Asmenybės ir bendravimo psichologija, Maisto ekologija, Maisto žaliavų ir išteklių valdymas).

Kai kurių dalykų programose numatytiems skirtingiems dalyko tikslams pasiekti taikomi identiški studijų metodai (Maisto estetika ir kultūra, Kokybės vadyba, Personalo vadyba, Kainodara, Asmenybės ir bendravimo psichologija).

Po korekcijų dalykų aprašai pataisyti, suderinti studijų tikslai, studijų metodai ir pasiekimų vertinimo metodai, pateiktos praktinių darbų užduotys, literatūros sąrašai papildyti šaltiniais anglų kalba bei duomenų bazėmis.

Savarankiškiems darbams atlikti nepriklausomai nuo temų ir skiriamų valandų skaičiaus, skiriama vienoda užduotis - literatūros skaitymas, praktinių užduočių atlikimas, projekto rengimas, pasirengimas egzaminui ir pan. (Mitybos teorija, Maisto estetika ir kultūra, Maisto sudėtis ir struktūra, Maisto sauga ir higiena, Maisto ruošimo technologijos ir įrengimai, Pardavimų valdymas, Kokybės vadyba, Maisto ekologija, Meniu planavimas).

Nors ekspertams pateiktame kolegijos paaiškinime teigiama, kad minėtų dalykų programose koreguotos ir savarankiško darbo užduotys, tačiau taip nėra. Verslo srities dalykų savarankiško darbų užduotys yra įvairios, įdomios, parinktos pagal nagrinėjamas temas, o maitinimo srities dalykuose užduotys paliktos identiškos, nepriklausomai nuo temų turinio, todėl jas būtina taisyti.

Susitikime dalyvavę socialiniai partneriai atkreipė dėmesį ir į tai, kad studijuojant šioje studijų programoje studentams galėtų būti sudarytos galimybės pasirinkti ne vien anglų, bet ir rusų ar kitas užsienio kalbas. Taip pat siūlė įtraukti į programą tarpkultūrinės komunikacijos, bendradarbiavimo su klientais, žmogiškųjų išteklių vadybos, komercinės teisės pagrindų dalykus, mokytį dirbti su spec. kompiuterinėmis programomis.

Per 3 studijų metus nuolatinėse studijose ir 4 metus iššęstinėse studijose (apimtis 180 kreditų) planuojama pasiekti 12 studijų rezultatų, studijuojant 36 dalykus, atliekant 2 profesines praktikas ir parengiant baigiamąjį darbą. Programoje numatytų dalykų apimtys svyruoja nuo 5 kreditų iki 3 kreditų. Analizuojant dalykų aprašus, ekspertams buvo neaišku, kokių pagrindu nustatyta dalykų apimtis kreditais ir numatomų siekti studijų rezultatų skaičius. Pvz.: dalykams, kurie programose numatė siekti 3 studijų rezultatų, skiriami 3, 4 ar 5 kreditai. Diskusijų metu programos rengėjai tokią situaciją aiškino, jog studijų rezultatai yra nelygiaverčiai savo apimtimi ir reikšmingumu, todėl jų skaičius nelėmė dalykų apimties.

Išanalizavus dalykų programas, galima konstatuoti, kad daugelio jų turinys atitinka mokslo ir technologijų realijas. Tačiau skatintina plačiau studijuoti dalykus, susipažinti su užsienio kalbomis išleistais informacijos šaltiniais, nes kai kurių dalykų aprašuose numatyta literatūra, moksliniai žurnalai ar duomenų bazės tik lietuvių kalba. (Mitybos teorija, Maisto logistika, Kūrybinis verslumas ir kt.).

Mokomajai profesinei praktikai, baigiamajai profesinei praktikai ir baigiamajam darbui parengti rekomenduojama tokie patys 3 literatūros šaltiniai ir nė vienas iš jų nėra iš maitinimo verslo srities, dalykų aprašymuose nenurodoma rekomendacija naudotis įmonių duomenų ar tarptautinių duomenų bazėmis. Po korekcijų šie minėti trūkumai ištaisyti, literatūra papildyta, nurodytos duomenų bazės ir kiti informacijos šaltiniai.

Nė vieno dalyko studijų programoje nenurodyta, ar bus naudojama IT spec. programos. Susitikimo metu dėstytojai pripažino, kad kai kurie iš jų neįrašė į dėstomų dalykų programų literatūros sąrašus spec. kompiuterinių programų, mokslinių žurnalų ar tarptautinių duomenų bazių.

Apibendrinant studijų programos turinys atitinka teisinius reikalavimus, turinys gerai subalansuotas tarp verslo ir maitinimo srities dalykų, tačiau žvelgiant į dalykų aprašymus, kai kuriuos iš jų reiktų patobulinti, tačiau ekspertų grupės nuomone, tai nedaro esminės įtakos programos kokybei programos pradžios stadijoje.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Silpnybės:

1. Dalykų aprašai parengti pagal vieningą formą, bet aprašų kokybės lygis nevienodas: kai kurių dalykų programose nesuderinti studijų metodai ir vertinimo metodai, skirtingiems dalyko tikslams pasiekti taikomi identiški studijų metodai, skiriamos identiškos savarankiško darbo užduotys, nepakankami literatūros šaltiniai.

Stiprybės:

1. Programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus, o turinys atitinka studijų rūšį ir pakopą.
2. Dalykų programose suformuluoti dalykų studijų rezultatai siejasi su studijų programos rezultatais, išreikšti veiksmažodžio bendratimi yra konkretūs, pagrįsti ir išmatuojami.

2.3. Personalas

Pedagoginio personalo komplektavimo SMK vykdymas numatytas pagal vidinius ir išorinius kolegijos veiklą reglamentuojančius dokumentus: LR mokslo ir studijų įstatymą, LR darbo kodeksą, Kolegijos statutą, dėstytojų atestavimo ir konkurso pareigoms eiti organizavimo nuostatus. Maitinimo verslo studijų programoje Klaipėdoje numatyta 19 studijų krypties, 6 bendrųjų koleginių ir 6 studijų krypties gilinimo dalykų dėstytojai, iš kurių 11 daktarų ir 4 doktorantai. Atitinkamai Vilniaus filiale numatyti 22 studijų krypties, 6 bendrųjų koleginių dalykų ir 6 studijų krypties gilinimo dalykų dėstytojai, iš jų 12 daktarų ir 3 doktorantai. Tai procentine išraiška atitinka numatytiems teisės aktų reikalavimams: mokslo laipsnį turinčių ar jo siekiančių dėstytojų krūvis Klaipėdoje sudaro apie 36 %, o Vilniuje - apie 39 % studijų krypties dalykų apimties.

Numatomų dėstyti studijų dalykus personalo skaičius yra pakankamas, tačiau ir Klaipėdos, ir Vilniaus filialo sąrašuose numatyta po vieną asmenį visų pasirinktų dalykų dėstyti. Pagal VŠĮ Socialinių mokslų kolegijos dėstytojų atestavimo ir konkurso pareigoms eiti organizavimo nuostatus (Dir. įsakymas Nr.V-8, 2013-09-12), turės būti vykdomas konkursas užimti dėstytojo vietą).

Vertinant numatytų dėstytojų pedagoginę ir praktinio darbo patirtį turinčių dėstomų dalykų srityse, Klaipėdoje 7 dėstytojai neturi praktinės patirties, o 4 dėstytojai turi vos 2 – jų metų pedagoginę patirtį. SMK Vilniaus filiale - 2 asmenys, planuojantys dėstyti studijų programoje turi vienerių metų pedagoginę patirtį, o 2 dėstytojai - 1 metų praktinio darbo ir pedagoginės patirties. Kai kurie dėstytojai savo CV neteisingai nurodo praktinio darbo stažą numatyto dėstyti dalyko srityje (Jurgitos Lazdauskienės praktinė patirtis neatitinka numatomam dėstyti dalykui, ji nėra dirbusi maitinimo srityje, o nurodo net 18 metų patirtį; abstrakčiai įrašyti atliekami tyrimai). Klaipėdos fakultete lektorė Irena Ivanauskienė numatyta dėstyti Mitybos teoriją ir Sveikatą tausojančią mitybą, taip pat neturi praktinio darbo maitinimo srityje patirties, yra edukologė.

Numatomo programos personalo vykdomi moksliniai tyrimai ar kita veikla nevisiškai tiesiogiai susiję su Maitinimo verslo studijų programa.

Susitikimo su administracija metu buvo konstatuota, kad, patvirtinus ketinamą vykdyti Maitinimo verslo studijų programą, bus galutinai komplektuojamas dėstytojų sąrašas pagal visus teisės aktų reikalavimus. Įvertinus šią studijų programos sritį, galima konstatuoti, kad dėstytojų kvalifikacija programos vykdymui yra dalinai pakankama ir atitinka pirmosios pakopos studijų programų bendruosius reikalavimus bei studijų kokybės užtikrinimo kriterijus.

Kolegijos atsakomajame rašte pažymėta, jog pateiktas dėstytojų sąrašas nėra galutinis. Studijų programos realizavimo etape bus kviečiami dėstytojai- praktikai.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Silpnybė – ne visi planuojantys dėstyti studijų programoje dėstytojai turi ne mažesnę kaip 3 metų praktinio darbo patirtį dėstomo dalyko (maitinimo) srityje.

Stiprybė – didelis skaičius numatytų dėstytojų turi mokslinį laipsnį arba jo siekia.

2.4. Materialieji ištekliai

Socialinių Mokslų Kolegijoje Vilniuje nuo 2014 m. rugsėjo mėn. studijos vykdomos naujame, moderniame, išskirtinės architektūros ir dizaino pastate Kalvarijų 137 E. 2014-2015 m. m. kolegijoje studijuoja 2440 studentų. Apraše nurodyta, kad Vilniaus naujajame pastate studijoms skirta 36 auditorijos su 2278 vietomis, 3 auditorijos, skirtos srautinėms paskaitoms, 5 kompiuterinės auditorijos (105 vietos), 13 auditorijų, skirtų paskaitoms, praktiniams užsiėmimams (454 vietos), dvi seminarų, grupinių projektinių darbų auditorijos (31 vieta). Yra 10 auditorijų (240 vietų), skirtų seminarams, praktiniams užsiėmimams su mobiliais baldais, taip pat įvairių kitos paskirties erdvių – patalpos studijoms tinkamos ir jų pakanka, tačiau, vizito metu stebint auditorijas ir patalpas studijoms, pasigesta patalpų, skirtų praktiniams užsiėmimams.

Kompiuterinės įrangos studijoms pakanka, tačiau nesant laboratorijų, nėra įrangos ir laboratorinių reikmenų skirtų maitinimo specialybės daliai programoje. Iš aprašo ir vizito metu nustatyta, kad nėra patalpų - laboratorijų praktiniams užsiėmimams atlikti, įrangos, reikmenų vykdyti laboratorinius darbus. Pvz., Maitinimo verslo studijų programos dalykui Maisto sudėtis ir struktūra numatyti 25 praktiniai užsiėmimai, Maisto ruošimo technologijos ir įrengimų dalykui – taip pat 25 praktikumai. Maisto ekologijoje numatytas praktinis 2 val. užsiėmimas „Ląstelės sandara“ – kurioje laboratorijoje bus galima analizuoti ląstelės sandarą ekspertų grupė nepamatė.

Apie bazes praktikoms atlikti apraše ir stebint vizito metu paminėta mokymo pastate esanti kavinė Vilniuje neatitinka studentų praktiniams darbams atlikti keliamų reikalavimų, o maitinimo įmonių, su kuriomis bus sudarytos trišalės sutartys dėl praktikų atlikimo, kol kas yra numatyta nepakankamai, ypač Vilniuje. Pokalbio su socialiniais partneriais metu buvo konstatuota, kad kai kurie partneriai apie būsimą bendradarbiavimą sužinojo tik vizito išvakarėse.

Vizito metu administracijos atstovai ir programos rengėjai patikino ekspertus, jog Klaipėdoje laboratorinius darbus vykdytų Klaipėdos turizmo mokyklos įrengtoje praktinio mokymo bazėje, o Vilniuje sudarytų sutartį su Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijos (LVRA) įmonėmis.

Kolegijos padaliniuose yra modernios bibliotekos - skaityklos. Įdiegta SMK virtuali biblioteka. Šiuo metu vartotojai turi prieigą prie 15 – os Lietuvos ir užsienio duomenų bazių, kuriose yra apie 16 tūkst. mokslinių žurnalų, prie elektroninių knygų kolekcijų, kuriose yra apie

110 tūkst knygų. Verslo srities dalykų studijoms literatūros kolegijos bibliotekoje yra pakankamai. Tačiau kai kurių Maitinimo verslo dalykų studijoms yra labai mažas skaičius egzempliorių, nurodytų programose pagrindinių rekomenduojamų studijų šaltinių, o papildomų šaltinių iš vis skaičius nenurodytas. Pvz., Mitybos teorijos dalyko studijoms nurodoma 4 autorių pagrindinės literatūros knygos, o jų bibliotekoje yra vos 9 egzemplioriai; papildomi studijų šaltiniai taip pat nurodyti 4, o jų egzempliorių skaičius nepateiktas. Maisto estetikos ir kultūros dalyko pagrindiniai šaltiniai nurodyti 4, o yra 7 egzemplioriai SMK bibliotekoje. Studijų dalykui Maitinimo verslo organizavimas numatytas pagrindinis šaltinis R. Drejerio leidinys „Maitinimo įmonių darbo organizavimas“ bibliotekoje nėra nė vieno egzemplioriaus. Taip pat nėra bibliotekoje nurodomos prie pagrindinių rekomenduojamų studijų šaltinių Maitinimo verslo organizavime autorių I. Bagdonienės ir J. Zemblytės knygos „Organizacijų vadybos praktikumas“. Dalyko Maisto ekologija studijoms žinių gilinimui yra tik 6 vadovėliai. Lankantis SMK Vilniaus filialo bibliotekoje pastebėtos knygos, būtinos dalyko dėstymui, kurių programos sudarytojai neįtraukė į rekomenduojamos literatūros sąrašą.

Visi turimi SMK materialieji išteklių (išskyrus laboratorijas), mokomoji ir metodinė medžiaga sudaro galimybes pasiekti numatytus studijų programos rezultatus bei kokybiškai organizuoti studijų procesą, yra iš dalies pakankami, o kitos mokymo priemonės, būtinos studijų kokybei užtikrinti, numatomos įsigyti pradėjus vykdyti studijas. Pvz., restoranų procesų optimizavimo (valdymo) sistema ir ekspozicinės maitinimo įmonės vienos salės tobulinimui skirti stalai, indai, dekoracijos numatyta įsigyti tik 2017 m.. O kaip bus siekiama studijų programos rezultatų ir kokybiškai organizuojamas studijų procesas iki to laiko, vizito metu nebuvo išsamiai paaiškinta. Suprantama, kad rizikinga pirkti vadovėlius nesant patvirtintai studijų programai, tačiau tokiu atveju svarbu pateikti labai konkretų ir aiškų perspektyvinį materialios bazės gerinimo planą, iš kurio matytųsi aiškus kolegijos planas kaip pritaikyti materialią bazę, jog studijų rezultatai kasmet būtų pasiekti. Iš pateikto perspektyvinio plano ekspertams nebuvo aišku kaip bus vykdomas materialios bazės gerinimas šios programos poreikiams. Taip pat maitinimo specialybės rezultatams pasiekti būtinos specialios laboratorijos, kurių šiuo metu SMK neturi. Ekspertus įtikino SMK išreikšta pozicija bendradarbiauti su kitomis organizacijomis, kurios šią įrangą turi, tačiau vizito metu nebuvo aišku kaip šis bendradarbiavimas bus įgyvendinamas, o taip pat ekspertams nebuvo pateikti įrodymai, kad šios organizacijos bendradarbiaus (pvz. ketinimo protokolas ar kitas raštiškas patvirtinimas/įsipareigojimas). Atsiųstose SMK korekcijose pateiktos sutartys su Vilniaus turizmo ir prekybos bei Klaipėdos turizmo mokyklomis, papildomas susitarimas su UAB „Nivela“ vykdyti praktinio mokymo užsiėmimus jų turimose laboratorijose, naudotis jose esama įranga, skirta MV specialistams rengti. Taip pat

pateiktas planuojamų įsigyti 140 vienetų trisdešimties pavadinimų maitinimo verslo specialistų ruošimui, išleistų 2005 – 2015 m.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės:

Silpnybė – kolegijoje nėra patalpų, įrangos, inventoriaus praktinių bei laboratorinių darbų atlikimui, trūksta specialiosios literatūros maitinimo srities dalykų dėstymui.

Stiprybė – naujos, funkcionalios patalpos studijoms, savarankišiems darbams atlikti ir laisvalaikio leidimui, pakankamas apsirūpinimas informacinėmis technologijoms.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Į Maitinimo verslo programos studijas numatoma priimti asmenis, įgijusius LR ar užsienyje ne žemesnį, kaip vidurinį ar jam prilygintą išsilavinimą. Stojantieji bus priimami be stojamųjų egzaminų konkurso tvarka pagal surinktų konkursinių balų skaičių. Konkursinį balą sudaro 4 dalykai, turintys svertinius koeficientus: matematika – 0,4, istorija ar geografija - 0,2, užsienio kalba ar informatika, ar biologija, ar menai – 0,2 bei lietuvių kalba ir literatūra – 0,2 balo. Be konkurso priimamai aukštųjų universitetinių mokyklų absolventai, bendrojo lavinimo mokyklą ir kolegines studijas baigusieji su pagyrimu, konkursų bei olimpiadų, kurių kryptis atitinka pasirinktą studijų programą, laureatai ir prizininkai.

Studijų plane dalykai išdėstyti nuosekliai, susieti tarpdalykiniais ryšiais. Studijų planas sudarytas, remiantis studijų proceso organizavimu aukštojoje mokykloje. Siekiant numatytus programos ir dalykų studijų rezultatus paversti studento pasiekimais, parinkti įvairūs ir šiuolaikiniai studijų (euristiniai ir aktyvūs) metodai, susieti su programos studijų rezultatų vertinimui taikoma kaupiamąjo vertinimo ir dešimtbale sistemomis. Kiekvieno dalyko studijos baigiamos egzaminu, o pasiektus studijų programos rezultatus studentai demonstruos gindami baigiamąjį darbą. Vienas iš studijų metodų numatytas „praktika darbo vietoje, praktinių įgūdžių demonstravimas“, tačiau nėra laboratorijų, kur būtų galima demonstruoti šį metodą (išskyrus, kaip buvo teikta, kolegijos pastatuose Klaipėdoje ir Vilniuje esančią viešojo maitinimo įmonę UAB „Nivela“). Sudaryta sutartis su šia įmone dėl galimybės naudotis jų turima įranga, patalpomis, inventoriumi, tačiau kolegijos patalpose esanti kavinė Vilniuje yra veikianti dienos metu įmonė, patalpos mažos, keletos darbo vietų. Kaip jomis galės naudotis grupė studentų praktinių užsiėmimų metu, neaišku.

Kai kurių dalykų studijose numatytas siauras studijų metodų ir vertinimo kriterijų sąrašas; pvz., Verslo ir įmonių ekonomikos dalykui numatyta 5 studijų metodai ir 3 vertinimo kriterijai,

septyniems studijų dalyko rezultatams pasiekti ir jie visi vienodi, pasikartojantys. Dalykui Taikomoji matematika ir statistika numatyti pasikartojantys keturi studijų metodai ir du pasiekimų vertinimo metodai – kontrolinis darbas ir egzaminas. Maisto estetikos ir kultūros dalyko studijose numatyti tik 3 studijų metodai, antrai temai nenumatyta skirtų valandų. Sudarant kai kurias programas neatsižvelgta į temų aktualumą ir laiką joms išanalizuoti. Pvz., staltiesių užtiesimui skirtos dvi praktinės valandos, o temai „Stalo puošimas ir serviravimas. Bendrosios serviravimo taisyklės“ – tik 1 valandos paskaita. Maisto sudėtis ir struktūra dalyke rašoma Energetinė vertė (49 psl.)! Kiekvienai temai numatytas praktinių užduočių atlikimas savarankiškame darbe. Kokiu būdu studentai įvertins produktų cheminę sudėtį? Pasiekimų vertinimui pasirinktas tik egzaminas ir savarankiško darbo vertinimas. Maisto ruošimo technologijos ir įrengimų dalyko numatomose studijų rezultatuose sąsajos su studijų dalyko rezultatais nėra įrašyto 4 studijų dalyko rezultato. Prie patiekalų gamybos technologijos 6 teorinių temų numatyta praktiniams užsiėmimams atlikti atvejo analizės ir aptarimai. O kur bus vykdomi patys praktiniai užsiėmimai? Numatyta savarankiško darbo užduotims po šešias valandas, o kontaktinėse valandose praktiniams užsiėmimams skirta po dvi – tris val. Dalykų Verslo procesų valdymas ir Verslo projektų valdymas nurodyti studijų metodai ir studentų pasiekimų vertinimo metodai visiškai identiški. Baigiamosios profesinės veiklos praktikos studijų dalyko turinyje 6 temai „verslo kontaktų paieška“ praktinio užsiėmimo turinyje neužbaigtas užsiėmimas - „komunikacija su ?“

Studentų pasiekimams vertinti pasirinktas kaupiamasis vertinimo būdas, kuris skatina studentus dirbti sistemingai, atlikti visas dalykų programose numatytas užduotis. Visų studijuojamų dalykų galutiniame studijų pasiekimų vertinime egzaminui skiriama 50 proc. pažymio svorio. Studentų pasiekimų vertinimo metoduose iš 42 numatytų dalykų vos 27 - se numatyti tarpiniai atsiskaitymai, kontroliniai, testai, individuali apklausa raštu.

Studijų programos duomenų sąrašė pasigęsta kolegijos siūlomų laisvai pasirenkamų dalykų, kurių apimtis 9 kreditai, sąrašo, jis nebuvo pateiktas ir vizito metu.

Kyla klausimas, kuo remiantis dalykams skiriama po 3 – 5 kreditus, dėstymo medžiaga (temos) labai „susmulkinta“– daugumoje temai skirta po 1 val. (Maisto logistika: paskaitoms, praktiniams užsiėmimams ir konsultacijoms skirta po 15 kontaktinio darbo valandų (4 kreditai), numatyta 12 temų po 1 – 2 val., Kainodara - skirta po 15 val. ir 15 temų po 1 val.).

Kolegijoje aktyviai plėtojama socialinė partnerystė su maitinimo įmonių savininkais, vadovais, kolegija yra Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijos narė. Tai sudaro galimybes užtikrinti studentų ir maitinimo verslo įmonių atstovų bendradarbiavimą, gauti iš verslo

kompanijų naujausias žinias apie pokyčius rinkoje ir verslo aplinkoje, konsultuotis, rengiant verslo planus ir projektus, baigiamuosius darbus, atliekant praktikas.

Praktiniam mokymui (praktiniams užsiėmimams, mokomajai bei baigiamajai profesinės veiklos praktikoms) numatyta skirti apie 35 % kontaktinio darbo apimties.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Silpnybė – dalykuose mažai numatyta taikyti studijų ir pasiekimų vertinimo metodų, kai kuriuose dalykuose jie kartojasi ir yra tapatūs.

Stiprybė – studijų plane dalykai išdėstyti nuosekliai, studijų programa struktūriškai vientisa.

2.6. Programos vadyba

Socialinių Mokslų Kolegijoje sukurta ir įgyvendinama Kokybės vertinimo sistema, patvirtinta SMK direktoriaus įsakymu Nr.V-67 2013-05-07. Pagrindiniai sistemos principai – savianalizė ir vertinimas: gebėjimas nustatyti ir pagrįstai vertinti stipriąsias ir silpnąsias veiklos sritis, naudojant dėstytojų, studentų, absolventų, darbdavių, kurių įmonėse studentai atlieka praktikas, BD gynimo komisijų narių ir darbo rinkos tyrimo rezultatus. Jų valdymas, kokybės užtikrinimas vykdomas atsakingų darbuotojų pagal jų atsakomybę, kompetenciją ir įgaliojimus: studentai atsako už savo studijų rezultatus bei asmeninę studijų kokybę, dėstytojai – už dėstomo dalyko turinio atitikimą naujausiems teisės, socialiniams – ekonominiams, rinkos, technologiniams bei mokslo pokyčiams, už pasirinktus studijų metodus, efektyvų kontaktinio darbo organizavimą, savarankiško darbo užduočių turinį bei formas, pasiektų studijų rezultatų vertinimo metodų bei kriterijų parinkimą, vertinimo kokybę, atitinkamai katedrų vedėjams, studijų programų vadovams pavesta programos vykdymo priežiūra, stebėjimas, tobulinimo inicijavimas bei studijų programų komitetų darbo koordinavimas. Kolegijos direktorius atsako už teisės aktų tvirtinimą, materialinės bazės užtikrinimą ir kolegijos plėtros galimybių sudarymą.

Už studijų programos tobulinimą/keitimą atsakingi studijų programų komitetai, kuriuos sudaro ne mažiau 5 nariai: darbdavių atstovas, ar/ir absolventas, dėstytojas, turintis mokslų daktaro laispsnį, du katedros dėstytojai, ir studentų atstovas. Studijų programų tobulinimai / keitimai svarstomi katedros posėdžiuose, dalyvaujant ne mažiau kaip pusei studijų programos komiteto narių, ir įtvirtinami posėdžio nutarimu. Pakeitimas patvirtinamas Direktoriaus įsakymu ir skelbiamas viešai kolegijos internetiniame puslapyje.

Siekdama pilnavertės studijų ir praktinės veiklos integracijos, kolegija bendradarbiauja su verslo įmonėmis, organizacijomis. Kiekvienos studijų programos baigiamojo darbo rezultatams

vertinti direktoriaus įsakymu sudaroma ne mažiau 5 asmenų Baigiamųjų darbų gynimo komisija, kurioje pusė iš jų darbdaviai, socialinių partnerių atstovai. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais leis užtikrinti studijų programos realizavimo kokybę. Trišalės sutarties pagrindu maitinimo verslo įmonės studentams sudarys sąlygas tobulinti profesinius įgūdžius, atliekant su jų specialybe susijusį darbą. Tai patvirtino ir susitikime dalyvavę darbdaviai, jie patikino ekspertus, kad yra pasirengę priimti studentus į praktikas savo vadovaujamose įmonėse. Šioje programoje socialiniai partneriai ir darbdaviai buvo labiau įsitraukę į programos kūrimą, dauguma patvirtino, kad bendradarbiavo su kolegija kuriant programą ir pagrindė specialistų poreikį bei patvirtino galimybes praktiką atlikti jų įmonėse ar profesinio rengimo centruose.

Skatinti ir plėtoti kolegijos ir socialinių partnerių bendrą veiklą padeda kolegijoje veikiantis Karjeros centras. Kaip susitikimo su ekspertais metu akcentavo šio centro vadovė, yra organizuojami susitikimai su įvairių profesijų atstovais, vyksta karjeros dienos, konferencijos, vykdoma mokslo tiriamoji veikla, įgyvendinami bendri projektai.

2009 m. SMK įvertinta EK Diplomo priedėlio etikete, užtikrinančia tarptautinį diplomų pripažinimą. 2011 – 2013 m. Kolegija įvertinta Kokybės vadybos sistemos atitikties ISO 9001 standartui, kolegija patobulino vidinės vadybos sistemą ir parengė Kokybės vadybos sistemos modelį bei perkėlė į elektroninę informacinę sistemą QPR. Kolegijoje veikianti ir įgyvendinama kokybės vadybos sistema 2013 m. patvirtinta kaip atitinkanti standartą LST EN ISO 9001:2008 aukštojo mokslo koleginių studijų ir neformalaus ugdymo mokymo programų rengimo ir vykdymo srityse.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės:

1. Kolegijos įvertinimas kokybės vadybos sistemos atitikties ISO 9001 standartui.
2. Į programos vertinimo ir tobulinimo procesus numatyta įtraukti socialinius dalininkus.
3. Kolegijos Kokybės vadybos sistemos modelis perkeltas į modernią elektroninę informacinę sistemą QPR.

III. REKOMENDACIJOS:

- 3.1. Užtikrinti dėstytojų, turinčių ne mažesnę kaip 3 metų praktinę patirtį dėstomo dalyko srityje, skaičių studijų programoje.
- 3.2. Peržiūrėti atskirų dalykų, savarankiškų darbų užduotis ir užtikrinti, kad savarankiškos užduotys skiriasi priklausomai nuo savarankiškiems darbams atlikti skiriamų valandų skaičiaus.
- 3.3. Parengti patalpas, įsigyti įrangą ir inventorių praktinių bei laboratorinių darbų atlikimui vėlesniais studijų metais.
- 3.4. Papildyti bibliotekos fondus specialiąja maitinimo srities literatūra.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Socialinių mokslų kolegijos ketinama vykdyti studijų programa *Maitinimo verslas* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	3
2	Programos sandara	2
3	Personalas	3
4	Materialieji ištekliai	3
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	2
6	Programos vadyba	4
	Iš viso:	17

1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: Onutė Junevičienė

Grupės nariai: Giedrė Fledžinskienė

Romualda Marčenkoviienė